

prima instanță: A. Spoială
instanța de apel: N. Traciuc, Gr. Dașchevici, Iu. Cotruță

dosarul nr. 3ra-726/16

Î N C H E I E R E

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Cruzești, intervenienți accesorii Mihalachi Efimia și Mihalachi Gheorghe cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 mai 2015, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție,

c o n s t a t ă :

La 26 ianuarie 2015, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Cruzești, intervenienți accesorii Mihalachi Efimia, Mihalachi Gheorghe cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 25 iunie 2014, Consiliul comunal Cruzești a adoptat decizia nr. 3/2, prin care a decis autentificarea dnei Mihalachi Efimia a dreptului de proprietate privată asupra lotului de pămînt cu suprafața de 0,1156 ha, nr. cadastral 0144108176 din bd. Mihai Eminescu 6, com. Cruzești pentru exploatarea casei de locuit particulare.

Menționează reclamantul că în conformitate cu prevederile art. 64 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legalității deciziei în cauză și a constatat că actul administrativ menționat contravine legislației în vigoare.

Astfel, la 04 decembrie 2014, a înaintat în adresa Consiliului comunal Cruzești notificarea nr. 1304/OT4-2076, prin care a solicitat abrogarea deciziei menționate.

Cu referire la prevederile art. 15 alin. (2) al Legii contenciosului nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 68 alin. (3) și alin. (4) al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, susține că Consiliul comunal Cruzești în limita termenului de prescripție nu a abrogat decizia și nu a răspuns la notificarea înaintată.

Consideră că decizia Consiliului comunei Cruzești nr. 3/2 din 25 iunie 2014, „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din bd. Mihai Eminescu 6, com. Cruzești” contravine prevederilor art. 11 al Codului funciar, art. 4 alin. (10) și art. 8 al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997.

Susține că în urma efectuării controlului de legalitate, s-a constatat că Consiliul comunal Cruzești a adoptat contrar legii decizia nr. 3/2 din 25 iunie 2014, deoarece beneficiarul Mihalachi Efimia a obținut dreptul de proprietate asupra casei în urma contractului de vânzare-cumpărare din 25 iunie 1998.

Prin urmare, Consiliul comunal Cruzești, urma să vândă terenul aferent casei la preț normativ după cum prevede Legea nr. 1308 din 25 iulie 1998, dar nu să-i autentifice dreptul gratuit asupra acestuia.

Solicită abrogarea deciziei nr. 3/2 din 25 iunie 2014 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din bd. Mihai Eminescu, 6, com. Cruzești”.

Pe parcursul examinării cauzei Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus o cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 3/2 din 25 iunie 2014 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din bd. Mihai Eminescu 6, com. Cruzești” și constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 12 mai 2015 acțiunea a fost respinsă integral ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, a fost respins apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea deciziei instanța de apel a invocat prevederile art. 14 alin. (1), art. 25 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 64, art. 68 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 și art. 271 din Cod civil, care reglementează aspecte ce țin de termenele de adresare în instanța de contencios administrativ, controlul obligatoriu, împuternicirile Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat, împuternicirile instanței de contencios administrativ și aplicarea prescripției extinctive, care indică că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extintivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța a reținut că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost înștiințat despre decizia contestată la 01 iulie 2014, însă s-a adresat Consiliului comunal Cruzești cu cererea prealabilă la 04 decembrie 2014, peste 5 luni și 3 zile, considerînd legală și întemeiată hotărârea primei instanțe, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție de 30 de zile.

Totodată, în motivarea concluziei sale instanțele ierarhic inferioare au reținut că termenul de 30 de zile este un termen de prescripție și poate fi prelungit doar în cazurile prevăzute de art. 116 CPC și 279 Cod civil, iar faptul că adresarea reclamantului a avut loc în rezultatul unor verificări suplimentare de către organele procuraturii, în mod categoric nu poate servi ca temei de repunere în termen sau pentru aplicarea altor reguli de stabilire a începutului curgerii termenului de 30 de zile, or

acesta fiind înștiințat la 01 iulie 2014 era obliga, în cazul constatării ilegalității actului să adreseze cererea prealabilă Consiliului comunal Cruzești pînă la 01 august 2014.

La 04 aprilie 2016, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeiată și pasibilă de casare, deoarece a fost emisă cu aplicate eronat normele de drept material, invocîndu-se prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) CPC.

Sușține că instanța nu a ținut cont de prevederile art. 67 alin. (3) lit. a) și lit. b) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, or procedura controlului de legalitate prevăzută de art. 68 al Legii sus enunțate a fost declanșată în urma comunicării la data de 03 decembrie 2015, prin demersul Procurorului sectorul Ciocana, a unor detalii noi în privința deciziei nr. 3/2 din 25 iunie 2014 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din bd. Mihai Eminescu 6, com. Cruzești”.

Consideră că în urma efectuării controlului de legalitate a actului administrativ menționat, s-a constatat că Consiliul comunal Cruzești a adoptat decizia nr. 3/2 din 25 iunie 2014 cu încălcarea legislației în vigoare, deoarece beneficiarul Mihalachi Efimia a obținut dreptul de proprietate asupra casei în urma contractului de vânzare-cumpărare din 25 iunie 1998.

Sub acest aspect, afirmă că Consiliul comunal Cruzești urma să vîndă terenul aferent casei, la preț normativ precum este indicat în Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997, dar nu să-i autentifice dreptul gratuit asupra acestuia.

La 12 ianuarie 2016, Mihalachi Gheorghe și Mihalachi Efimia au depus referință la recursul declarat, prin care au invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitînd respingerea lui, remrcînd suplimentar că recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de prescripție omis și nu motivează în vre-un fel omiterea termenului pentru sesizarea instanței de judecată.

La 06 mai 2016, Mihalachi Gheorghe, a depus referință în care a reiterat motivele invocate în referința depusă la 12 ianuarie 2016, solicitînd respingerea integrală a recursului depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, ca fiind inadmisibil.

La 11 mai 2016, Consiliul comunal Cruzești a depus referință prin care a invocat dezacordul cu recursul declarat, considerîndu-l neîntemeiat și inadmisibil din motivul depunerii lui peste termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 14 ianuarie 2016 a fost expediată în adresa recurentului la 29 ianuarie 2016, fapt

confirmat prin scrisoare de însoțire nr. 614 (f. d. 127), iar recurentul insistă că a făcut cunoștință cu decizia contestată la 09 februarie 2016.

Iar alte probe care ar atesta contrariul la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 aprilie 2016, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd în recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari